

ЛІТЕРАТУРА

1. Касараба, Ю. Я., Омельченко, О. В. (2011). Громадські чорнобильські організації в країнах СНД і Балтії: організаційно-правові основи створення та напрями діяльності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Право*. Вип. 16.
2. Михайлов, В.В. (2012). Неформальний громадсько-політичний рух на Миколаївщині напр. 80-х – поч. 90-х років ХХ ст.. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя. Вип. 33.
3. Михайлов, В.В. (2011). Український опозиційний рух і влада в Криму наприкінці 80-х – початку 90-х років ХХ ст.. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя. Вип. 31.
4. Чорнобиль: десять років подолання. За матеріалами Мінчорнобиля України (1996). За заг. ред В. Холоди. Київ: Чорнобиль-інтерінформ.

Аліна Чорна
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного
Науковий керівник: старший викладач З.О.В.

МОВА ШЛЮБНИХ ОГОЛОШЕНЬ

У сучасній лінгвістиці активно розвиваються жанрові концепції, що пов'язані з організацією міжкультурної взаємодії представників різних етнолінгвокультур. Це сприяє глибшому розумінню жанрової специфіки та суперечливої єдності міжмовних процесів. Особливу увагу привертає дослідження рекламної комунікації, зокрема шлюбних оголошень, які функціонують як універсальний мовленнєвий жанр у масовій комунікації представників різних національностей.

Шлюбні оголошення, як різновид рекламного дискурсу, мають специфічні жанрові особливості та комунікативні стратегії. Їх аналіз дозволяє виявити мовні засоби, що використовуються для досягнення комунікативних цілей, а також розкрити соціокультурні аспекти інтерпретації концептів «чоловік» і «жінка» у різних лінгвокультурних просторах.

Наукове вивчення шлюбних оголошень розпочалося за кордоном ще в ХІХ столітті, тоді як вітчизняні лінгвісти звернулися до цієї теми відносно недавно. Дослідження в цій галузі охоплюють аналіз комунікативної мети, жанрових особливостей та тактик адресанта, а також гендерні аспекти та жанрові характеристики інтернет-оголошень. [1]

Таким чином, шлюбні оголошення виступають як важливий об'єкт лінгвістичного дослідження, що дозволяє глибше зрозуміти механізми міжкультурної комунікації та жанрову специфіку рекламного дискурсу.

У сучасній лінгвістиці шлюбні оголошення розглядаються як специфічний мовленнєвий жанр, що поєднує інформативність із лаконічністю, передаючи максимум змісту за мінімумом лексичних засобів. Попри наявність деяких досліджень, питання статусу, змістового наповнення та лінгвокультурних особливостей шлюбних оголошень у сучасному українському мовознавстві залишається недостатньо опрацьованим.

Однією з головних проблем є визначення жанрової природи шлюбних оголошень та їхнього місця в системі мовленнєвих жанрів. Це зумовлено їхньою синтетичною природою, гібридністю та обмеженим теоретичним і термінологічним вивченням. [4]

Аналіз шлюбних оголошень у прагматичному аспекті дозволяє виявити специфічні способи мовленнєвого впливу на адресата, а також основні параметри комунікативної ситуації та можливості мовленнєвої дії. Оскільки шлюбні оголошення функціонують у сфері як чоловічої, так і жіночої комунікації, їх аналіз дозволяє виявити гендерні особливості та стереотипи мовлення.

Дослідження шлюбних оголошень на матеріалі неблизькоспоріднених мов здатне продемонструвати особливості певних лінгвокультур. Таким чином, шлюбне оголошення знаходиться на перетині різних лінгвістичних напрямків, що підтверджує необхідність його дослідження з різних точок зору.

Інтегральна парадигма дослідження передбачає включення дискурсивного, прагматичного, мовного та жанрового аспектів вивчення текстів шлюбних оголошень, що визначає актуальність даного дослідження.

На думку Ф. С. Бацевича, мовленнєві жанри являють собою відносно стабільні тематичні, композиційні та стилістичні типи висловлень, які, хоча й не є самими висловленнями, слугують типовими формами для індивідуального мовлення. Це розуміння є ключовим у його концепції лінгвістичної генології.

Науковець підкреслює, що людина спілкується, використовуючи конкретні мовленнєві жанри, часто не усвідомлюючи цього. Навіть у найвільнішій бесіді мовлення набуває певної жанрової форми - від шаблонної до гнучкої та творчої. Ці жанри засвоюються нами подібно до рідної мови, ще до теоретичного вивчення граматики.

Основними ознаками мовленнєвих жанрів Бахтін вважає:

- формально-композиційну та смислову цілісність;
- стильове оформлення;
- фіксованість у свідомості носіїв мови;
- певний обсяг;
- експресію та експресивну інтонацію;
- концепцію адресата й наадресата;
- відповідність типовим темам міжособистісного спілкування. [5]

Жанрова тональність, є важливою характеристикою мовленнєвого жанру. Вона включає емоційно-стильовий формат спілкування, що виникає в процесі взаємовпливу комунікантів і визначає їхні інтенції та вибір засобів спілкування. Тональність забезпечує єдність інтерпретації та сприйняття тексту. [1]

Таким чином, мовленнєві жанри організовують наше мовлення подібно до граматичних форм, і їхнє існування є необхідною умовою для ефективного мовленнєвого спілкування.

У сучасному мовознавстві мовленнєві жанри класифікуються за різними критеріями: усні та писемні, фатичні та інформативні, жанри та жанроїди, а

також педагогічні, наукові, політичні, релігійні, медичні, побутові тощо. Дослідники виділяють елементарні й комплексні жанри. Так, М. Федосюк відносить до елементарних жанрів привітання, повідомлення, похвалу - тобто висловлення, які корелюють із мовленнєвими актами. У його класифікації комплексні жанри представлені як монологічні та діалогічні типи текстів. [6]

Т. Шмельова розмежовує мовленнєві жанри на одноактні та багатоактні, тоді як К. Сєдов пропонує ієрархічну модель жанрових форм - від субжанрів, співвідносних із окремими мовленнєвими актами, до гіпержанрів, які охоплюють кілька жанрових одиниць. [7]

Таким чином, науковці продовжують осмислювати й розвивати інтенсивне формування лінгвогенологічних концепцій що засвідчує незгасаючий інтерес до вивчення мовленнєвих жанрів у межах сучасного мовознавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич, Ф.С. (2005). Мовленнєвий жанр у дискурсі: проблеми виділення і комунікативного аналізу. *Мовознавство*. 2. 41-506.
2. Бацевич, Ф. С. (2007). Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра.
3. Бацевич, Ф.С. (2006). Вступ до лінгвістичної генології. Київ : Академія.
4. Селіванова, О. О. (2010). Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля Київ.
5. Велика, І. О., Бондаренко, Н. Б. (2017). Мовна особистість адресанта в контексті віртуального шлюбного дискурсу (на матеріалі німецької мови). *Нова філологія*, (69), 20-26. вилучено із <http://novafilolohiia.zp.ua/index.php/new-philology/article/view/26>
6. Войцешук, Л.А. (2006). Дискурс, мовленнєвий жанр та мовленнєвий акт як категорія організації мовного коду в комунікації. Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії: Зб. наук. Праць РДГУ. Вип. XIV. Рівне. 79-81.
7. Гомотюк, О.Є., Біловус, Л.І., Яблонська, Н.М., Васильків, О.В. (2021). Блог як мовленнєвий жанр – еволюція епістолярного жанру. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації»*. 17.
8. Шмелева, Т. В. (1995). Речевой жанр : Опыт общифилологического осмысления. *Collegium*. Киев, 1–2. 57–65.